Instructie
Voorleesplan

Deze invulbare pdf werkt het beste in Adobe Acrobat Reader

Beleid

Als kinderopvangorganisatie wil je de leesontwikkeling van kinderen bevorderen. Dit doel kun je bereiken met een goed voorleesklimaat. Het is belangrijk om dit doel op te nemen in het beleid van de organisatie. Dit kan door het opstellen van een apart Voorleesplan, maar ook door het doel en de manier waarop je dat doel wil bereiken direct te integreren in het pedagogisch beleidsplan. In je plan neem je onder andere de volgende zaken op:

- waarom leesbevordering belangrijk is;
- welke doelen je nastreeft;
- welke activiteiten je uitvoert en waarom;
- welke scholing en ondersteuning pedagogisch medewerkers krijgen;
- met welke organisaties je samenwerkt.

Ontwikkel als kinderopvangorganisatie een duidelijke visie op leesbevordering en stem daar het voorleesbeleid op af. Werk die visie concreet uit in doelen en activiteiten. Deze doelen en activiteiten verwerk je in een jaarplan. Zo creëer je een structurele aanpak met samenhang tussen de activiteiten en is het voor de pedagogisch medewerkers duidelijk hoe je als organisatie te werk gaat. Gebruik je het format Voorleesplan? Daarin komen alle aspecten aan bod die belangrijk zijn bij leesbevordering.

Coördinatie leesbevordering

Als voorleescoördinator heb je in de training Voorleescoördinator veel geleerd over wat belangrijk is als het gaat om leesbevordering. Het schrijven van het Voorleesplan is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van jou als voorleescoördinator en je leidinggevende, en eventueel andere collega's die betrokken zijn bij het pedagogisch beleid. Wil je dat je collega's ook achter het Voorleesplan staan en ermee werken? Betrek dan een aantal collega's om samen aan het plan te werken.

Stappenplan

Je start met het in kaart brengen van de beginsituatie. Wat doe je als organisatie al aan leesbevordering? De Bibliotheek kan je hierbij helpen. Om de beginsituatie te inventariseren is er het werkblad Beginsituatie. Vervolgens ga je aan de slag met het Voorleesplan. Je formuleert, samen met je collega's, de visie op leesbevordering. Beschrijf daarna per onderdeel van het Voorleesplan beknopt hoe de situatie nu is en beschrijf iets uitgebreider wat je wilt bereiken. In het Jaarplan (onderdeel van het Voorleesplan) neem je de activiteiten op waarmee je aan die doelen wilt werken.
Uit de beginsituatie kan bijvoorbeeld naar voren komen dat er onvoldoende boeken zijn voor baby's. De aanschaf van babyboekjes en het voorlezen aan baby's neem je

vervolgens op in het jaarplan. Een jaarplanning helpt je structuur aan te brengen bij het werken aan een goed voorleesklimaat. Na een jaar kijk je terug. Hoe verloopt je aanpak in de praktijk. Wat gaat goed? En wat zou nog beter kunnen? Hoe reageren de pedagogisch medewerkers, hebben zij ondersteuning nodig? En de ouders, merken zij iets van het voorleesbeleid?

Monitor

Werk je met het programma BoekStart in de kinderopvang, dan werk je structureel aan leesbevordering en meet je op vaste momenten hoe de uitvoering verloopt. De resultaten uit de Monitor BoekStart in de kinderopvang helpen je bij het aanscherpen en bijsturen van het Voorleesplan. Je formuleert gerichte doelen en je past je werkwijze aan. Als er uit de Monitor verbeterpunten komen dan kun je de benodigde acties opnemen in je jaarplan en jaarplanning. De Bibliotheek helpt je bij het formuleren van (nieuwe) doelen.

We geven hierna per onderdeel van het Voorleesplan aandachtspunten voor het schrijven van het plan.

Belang van een goed voorleesklimaat

Beschrijf bij dit onderdeel waarom je aandacht gaat besteden aan voorlezen op de kinderopvang. Denk bij het formuleren van het belang van een goed voorleesklimaat aan onderstaande vragen. Niet alle vragen hoeven per se beantwoord te worden.

Waar streeft jouw kinderopvang naar als het gaat om voorlezen en leesbevordering? Wat vind je belangrijk? Waarom ga je hier aandacht aan besteden? Wat is hierover geschreven in andere beleidsstukken of plannen van de organisatie of locatie? Houd rekening met de kinderen die deze kinderopvang bezoeken. Zijn er taalachterstanden?

Doel leesbevordering

Beschrijf in dit veld wat je wil bereiken met leesbevordering bij de kinderen.

Onder leesbevordering verstaan we het stimuleren van leesplezier, leesgedrag, leesbeleving en vertrouwd raken met boeken en smaakontwikkeling.

Denk bijvoorbeeld aan leesplezier, taalstimulering, een basis leggen voor latere leesvaardigheid, werken aan de pedagogische doelen van de kinderopvang (emotionele veiligheid, normen en waarden, etc.). In het jaarplan formuleer je doelen per onderwerp (bouwsteen). Het gaat hier om het overkoepelende doel.

Voorschoolse educatie

**Beschrijf in dit veld met welk(e) programma('s) de kinderopvang werkt.
Neem de antwoorden op de volgende vragen op in je tekst.**

Met welk(e) programma('s) werkt de kinderopvang?
- *BoekStart*
- *BoekenPret*
- *Voorschools educatief programma (naam programma invullen)*
- *Anders, namelijk:*

Op welke manier is er in het voorschoolse educatie programma aandacht voor leesbevordering? Denk aan voorlezen, boekencollectie, voorleesroutines en scholing.

Coördinatie leesbevordering

**Beschrijf in dit veld hoe de coördinatie van de leesbevordering is georganiseerd.
Neem de antwoorden op de volgende vragen op in je tekst.**

Is er een opgeleide voorleescoördinator?
- *Ja*
- *Nee*
- *Anders*

Welke taken heeft de voorleescoördinator?
- *In elke stamgroep een leeshoek inrichten*
- *In elke stamgroep een basiscollectie boeken voor elke leeftijd realiseren*
- *Regelmatig agenderen van voorlezen in het werkoverleg*
- *Ouders informeren over het voorlezen in de groepen*
- *Collega's enthousiasmeren over voorlezen*
- *In samenspraak met de leidinggevende het Voorleesplan maken*
- *Afspraken maken met de leidinggevende over het beschikbare (boeken)budget en de besteding daarvan*
- *Contact onderhouden met de Bibliotheek en andere instellingen die behoren tot het leesnetwerk (kinderboekwinkel, andere voorleescoördinatoren, oudercommissie, basisschool, consultatiebureau, etc.)*
- *Bekijken aan welke landelijke campagnes wel/niet wordt meegedaan en dit*

overleggen met de leidinggevende
- *Bijhouden van geschikte activiteiten, tips en nieuw verschenen boeken*

Hoeveel uur per week heeft de voor haar/zijn taken?

Scholing en ondersteuning pedagogisch medewerkers

Beschrijf in dit veld hoe je aan de deskundigheid over voorlezen van de pedagogisch medewerkers werkt.

Denk bijvoorbeeld aan:
- *De pedagogisch medewerkers volgen een training interactief voorlezen.*
- *De voorleescoördinator houdt het team up-to-date op het gebied van leesbevordering.*
- *De pedagogisch medewerkers volgen netwerkbijeenkomsten/nascholingen verzorgd door de Bibliotheek.*
- *Leesbevordering is opgenomen in het opleidingsplan.*
- *Er is coaching van pedagogisch medewerkers bij het interactief voorlezen.*
- *Anders, namelijk:*

Inrichting en collectie

Beschrijf hoe de voorleesplek/-ruimte eruit moet zien.
Neem de antwoorden op de volgende vragen op in je tekst.

Is er een voorleesplek/ruimte aanwezig?
- *Op iedere groep*
- *Op een centrale plek*
- *Op de groep en een centrale voorleesplek*

Hoe komt onze collectie tot stand?
- *Eigen aanschaf*
- *Leencollectie van de Bibliotheek*
- *Anders, namelijk:*

Zijn voorlezen en vrij lezen (zelf boekjes pakken en bekijken) dagelijks ingepland?

Evaluatie

Beschrijf in dit veld hoe het Voorleesplan/-beleid geëvalueerd en bijgesteld wordt.
Neem de antwoorden op de volgende vraag op in je tekst.

Hoe wordt het Voorleesplan/beleid geëvalueerd en bijgesteld?
- *Naar aanleiding van monitorresultaten uit de Monitor BoekStart in de kinderopvang*
- *Naar aanleiding van de ervaringen van de voorleescoördinator en het team*
- *Anders, namelijk:*

Samenwerking binnen de kinderopvang

Beschrijf in dit veld hoe de samenwerking binnen de kinderopvang eruit ziet.
Neem de antwoorden op de volgende vraag op in je tekst.

Hoe ziet de samenwerking rondom leesbevordering binnen het team eruit?
- *Benoem welke afspraken er zijn gemaakt.*
- *Benoem wie betrokken zijn bij leesbevordering op jouw locatie.*
- *Benoem hoe pedagogisch medewerkers, voorleescoördinator, pedagogisch coach en manager ieder aan leesbevordering werken vanuit hun eigen rol en expertise.*

Samenwerking buiten de kinderopvang

Beschrijf in dit veld hoe de samenwerking buiten de kinderopvang eruit ziet.
Neem de antwoorden op de volgende vraag op in je tekst.

Hoe ziet de samenwerking rondom de leesbevordering met de Bibliotheek eruit?
Denk hierbij aan:
- *Er is een voorleesconsulent van de Bibliotheek verbonden aan de kinderopvang. Beschrijf kort wat de afspraken met de voorleesconsulent zijn.*
- *Er is een abonnement op de Bibliotheek.*
- *Er zijn scholingsafspraken met de Bibliotheek.*
- *Anders, namelijk:*

Werk je samen met de basisschool aan een doorlopende leeslijn?
Zo ja, beschrijf de afspraken en activiteiten. Denk hierbij aan:
- *gezamenlijke activiteiten*
- *gezamenlijk gebruik collectie (als de kinderopvang onderdeel van een IKC is)*
- *informatie uitwisselen*

Werk je samen met de jeugdgezondheidszorg aan taal- en leesbevordering?
Zo ja, beschrijf de afspraken en activiteiten. Denk hierbij aan:
- *doorverwijzing en afstemming kinderen met een VVE-indicatie*
- *informatie uitwisselen*

Budget

Beschrijf in dit veld welk budget er is voor leesbevordering en hoe dat verdeeld wordt.

*Denk aan kosten die gemaakt worden voor de boekencollectie, (campagne)materialen, opleiding, bibliotheekabonnement, abonnement digitale prentenboeken en uren van de voorleescoördinator. Het kan handig zijn om het jaarlijkse budget in te vullen als de jaarplanning ook is ingevuld. NB: het gaat hier **niet** om geld voor een VVE-programma.*

Jaarplan

Het beleid krijgt een vertaling in het jaarplan. In het jaarplan staat hoe er wordt gewerkt aan leesbevordering en aan welke doelen je gaat werken. De verschillende onderdelen zijn van belang bij het vormgeven van een gunstig (voor)leesklimaat voor kinderen. Stel doelen waarbij je de **beginsituatie** als uitgangspunt neemt. Vervolgens vertaal je de doelen naar acties: wat gaan we doen om dat doel te bereiken en hoe gaan we dat doen?

Jaarplanning

Op de verschillende onderwerpen (collectie, voorleesplek, voorlezen, etc.) heb je doelen geformuleerd en vertaald naar acties. Beschrijf in je jaarplanning **wanneer** je **wat** gaat doen en **wie** dat gaat uitvoeren (taakverdeling). De jaarplanning leg of hang je op een zichtbare plek en bespreek je regelmatig in het teamoverleg.

Terugkerende activiteiten op de weekplanning

Er zijn bepaalde activiteiten, denk aan bepaalde voorleesroutines die dagelijks of wekelijks terugkeren, die je ook wilt opnemen in je jaarplanning. Bijvoorbeeld het dagelijks voorlezen op de groepen. Beschrijf de meest voorkomende activiteiten.